

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobkyně: **A. Š.**, zastoupená JUDr. Lukášem Bohuslavem, Ph.D., advokátem se sídlem Revoluční 1044/23, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Karlovarského kraje**, se sídlem Závodní 353/88, Karlovy Vary, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 7. 2020, čj. KK/87/DS/20-4, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 5. 2023, čj. 17 A 80/2020-68,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a dosavadní průběh řízení

[1] Magistrát města Karlovy Vary, odbor dopravy (dále „správní orgán I. stupně“), vydal 18. 9. 2018 příkaz čj. 14411/OD-P/18, kterým žalobkyni uznal vinnou ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném do 30. 9. 2018, neboť porušila § 18 odst. 3 tohoto zákona ve znění účinném do 31. 12. 2021. Přestupku se měla z nedbalosti dopustit tím, že dne 11. 6. 2018 v 10:50 hodin při řízení osobního motorového vozidla překročila nejvyšší zákonem dovolenou rychlost mimo obec, tj. 90 km/h, o méně než 30 km/h, neboť jí byla (po odečtu odchylky) naměřena rychlost 113 km/h. Za uvedené protiprávní jednání byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 1 500 Kč. Podáním včasného odporu byl příkaz zrušen a pokračovalo správní řízení.

[2] Následně správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí z 5. 12. 2018, čj. 18917/OD-P/18 (dále „rozhodnutí z 5. 12. 2018“), jímž žalobkyni opět uznal vinou z výše popsaného přestupku, uložil jí pokutu 1 500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Rozhodnutím z 24. 9. 2019, čj. KK/554/DS/19-3, žalovaný uvedené prvostupňové rozhodnutí zrušil a věc vrátil k novému projednání, neboť správní orgán I. stupně konal ve věci ústní jednání, aniž k němu žalobkyni předvolal.

[3] V rámci nového projednání předvolal správní orgán I. stupně žalobkyni na 13. 11. 2019 k ústnímu jednání. Jelikož se z něj omluvila, což doložila kopií rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti, předvolal ji k ústnímu jednání na 4. 12. 2019 ve 14:30 hodin. Dne 29. 11. 2019 byla správnímu orgánu I. stupně doručena další omluva s tím, že žalobkyně je stále v pracovní neschopnosti. Tuto omluvu však správní orgán I. stupně již neuznal, konal ústní jednání bez přítomnosti žalobkyně a rozhodnutím ze 4. 12. 2019, čj. 22980/OD-P/19 (dále „rozhodnutí ze 4. 12. 2019“), ji opětovně uznal vinou z uvedeného přestupku a uložil jí pokutu 1 500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím odvolání žalobkyně zamítl a rozhodnutí ze 4. 12. 2019 potvrdil.

[4] Žalobu podanou proti rozhodnutí žalovaného Krajský soud v Plzni (poprvé) zamítl rozsudkem z 16. 8. 2021, čj. 17 A 80/2020-33. Krajský soud neshledal napadená správní rozhodnutí nezákonnými z důvodu, že by před jejich vydáním zanikla odpovědnost za přestupek uplynutím promlčecí doby. Ustanovení § 32 odst. 2 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále „zákon o odpovědnosti za přestupky“) zcela jasně stanoví, že k přerušení promlčecí doby dochází vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným. Takovým rozhodnutím bylo i (první prvostupňové) rozhodnutí z 5. 12. 2018. Odmítl proto námitku žalobkyně, že jeho vydáním nemohlo dojít k přerušení běhu promlčecí doby, neboť bylo žalovaným zrušeno pro nezákonnost. Dále dospěl krajský soud k závěru, že druhou omluvu (z 29. 11. 2019) žalobkyně nijak nedoložila a nebylo tak zřejmé, zda rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti, vydané 11. 11. 2019 a uplatněné při první omluvě, je stále platné. Současně žalobkyně ani netvrdila, že její zdravotní problémy byly takového charakteru, že by jí bránily dostavit se k nařízenému jednání, a to v době povolených vycházek od 12:00 do 18:00 hodin. Žalobkyně tedy před jednáním konaným 4. 12. 2019 neprokázala, že se nemůže jednání zúčastnit ze závažných zdravotních důvodů, což by doložila příslušnou lékařskou zprávou.

[5] Rozsudek čj. 17 A 80/2020-33 však Nejvyšší správní soud rozsudkem z 24. 4. 2023 čj. 8 As 295/2021-35, č. 4488/2023 Sb. NSS, z důvodu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů zrušil a věc krajskému soudu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud totiž zcela opomněl vypořádat žalobní námitku, že k vydání (druhého prvostupňového) rozhodnutí ze 4. 12. 2019 nedošlo v den konání ústního jednání, ale až den následující, a proto žalobkyni mělo být v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu umožněno vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu.

[6] Krajský soud v záhlaví uvedeném (nyní napadeném) rozsudkem žalobu znovu zamítl, přičemž zopakoval své závěry uvedené již v předchozím rozsudku čj. 17 A 80/2020-33, které Nejvyšší správní soud ve svém zrušovacím rozsudku potvrdil. K původně opomenuté žalobní námitce pak krajský soud v bodech 13 a 14 nyní napadeného rozsudku uvedl, že žalobkyně jako pachatelka přestupku byla jediným účastníkem správního řízení. Vzhledem k tomu, že se 4. 12. 2019 nezúčastnila nařízeného ústního jednání, nevyužila možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Jelikož však nedošlo po tomto ústním jednání, o němž byl vyhotoven protokol, k žádnému doplnění správního spisu (např. o další důkazy), jak je z jeho obsahu zřejmé, nemohlo tudíž ani dojít k poškození práv žalobkyně v tom smyslu, že jí nebylo po ústním jednání umožněno vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu. Rozhodnutí ze 4. 12. 2019 tak není nezákonné. Není proto ani rozhodné, že stejnopis písemného vyhotovení rozhodnutí ze 4. 12. 2019 byl k doručení předán až následující den 5. 12. 2019.

pokračování

Nelze přehlédnout, že jednání bylo nařízeno na 14:30 hodin, a tudíž nebylo ani v možnostech správního orgánu, aby rozhodnutí bylo vypraveno (předáno k poštovní přepravě) ve stejný den, jelikož musel být nejprve vyhotoven protokol o ústním projednání v nepřítomnosti obviněné a poté i rozhodnutí, přičemž rozhodnutí muselo obsahovat i průběh nařízeného jednání, tudíž tak mohlo být učiněno až po skončení jednání. Podle krajského soudu na nyní projednávanou věc dopadají závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu z 16. 10. 2007, čj. 6 As 29/2006-44, podle nichž vydání správního rozhodnutí v jiný den než ten, na nějž bylo nařízeno ústní jednání o přestupku, není samo o sobě podstatným porušením ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.], jestliže jediným účastníkem řízení je pachatel z přestupku, kterýžto se z nařízeného jednání opakovaně omlouval.

II. Obsah kasační stížnosti

[7] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností, jíž navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[8] Stěžovatelka namítla, že krajský soud nerespektoval závazný právní názor Nejvyššího správního soudu vyjádřený v rozsudku čj. 8 As 295/2021-35, neboť původně opomenutou žalobní námitku nevypořádal ani v nyní napadeném rozsudku věcně, nýbrž se k ní vyjádřil toliko formálně a povrchně. Napadený rozsudek je proto opět nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, jelikož krajský soud se ani napodruhé nevypořádal s podstatou žalobní námítky, že k vydání (druhého prvostupňového) rozhodnutí ze 4. 12. 2019 nedošlo v den konání ústního jednání, ale až den následující, a proto stěžovatelce mělo být v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu umožněno vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu. V odůvodnění nyní napadeného rozsudku chybí přesvědčivé důvody, pro něž krajský soud shledal uvedenou námitku nedůvodnou.

[9] Nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu podle stěžovatelky představuje zásadní právní pochybení krajského soudu, jež mělo dopad do jejího hmotněprávního postavení, a proto zakládá přijatelnost kasační stížnosti (přesah vlastních zájmů). Namítaná vada je zároveň důvodem pro opětovné zrušení rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení.

[10] Uvedenou námitku, tedy že k vydání (druhého prvostupňového) rozhodnutí ze 4. 12. 2019 nedošlo v den konání ústního jednání, ale až den následující, a proto stěžovatelce mělo být v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu umožněno vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu, stěžovatelka shodně vznesla i v nyní projednávané kasační stížnosti.

[11] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[12] Ačkoli krajský soud ve věci rozhodoval znovu po zrušení jeho původního rozsudku Nejvyšším správním soudem, není tato kasační stížnost nepřípustná ve smyslu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Nejvyšší správní soud totiž zrušil první rozsudek krajského soudu pouze proto, že se krajský soud opomněl vypořádat s žalobní námitkou o porušení stěžovatelčina

práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Nejvyšší správní soud se proto v tehdejší řízení nemohl zabývat otázkou porušení práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, jak uvedl v závěru bodu 31 rozsudku čj. 8 As 295/2021-35 [srov. nálezy Ústavního soudu z 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05 (N 119/37 SbNU 519), a usnesení rozšířeného senátu NSS z 22. 3. 2011, čj. 1 As 79/2009-165, č. 2365/2011 Sb. NSS]. Stěžovatelka nadto nyní namítla i to, že se krajský soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, což představuje zákonnou výjimku ze zákazu opakované kasační stížnosti (§ 104 odst. 3 písm. a) věta za středníkem s. ř. s.).

[13] Kasační stížnost je tedy přípustná, není však přijatelná.

[14] Podle § 104a odst. 1 s. ř. s., s účinností od 1. 4. 2021, platí, že rozhodoval-li po 31. 3. 2021 před krajským soudem o věci specializovaný samosoudce, a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Při rozhodování o přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vychází z judikturně ustálených kritérií, která pramení ze závěrů usnesení NSS z 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Tyto závěry jsou použitelné i po novele s. ř. s. zákonem č. 77/2021 Sb. (srov. usnesení NSS z 5. 8. 2021, čj. 10 Azs 196/2021-30, bod 4).

[15] V souvislosti s namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku, spočívající v nedostatečném vypořádání žalobní námitky o porušení stěžovatelčina práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, Nejvyšší správní soud neshledal zásadní pochybení krajského soudu, které by ve smyslu výše uvedené judikatury mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky. Pro stručnost Nejvyšší správní soud odkazuje na judikaturu popisující, jaké vady tento kasační důvod naplňují (např. rozsudky NSS ze 4. 12. 2003 čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, z 31. 1. 2008, čj. 4 Azs 94/2007-107, z 21. 8. 2008, čj. 7 As 28/2008-76, nebo usnesení rozšířeného senátu z 19. 2. 2008, čj. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Jak uvedl již v bodě 29 rozsudku čj. 8 As 295/2021-35, za podmínek tomu přiměřeného kontextu se lze spokojit i s akceptací odpovědi implicitní, což připouští i Ústavní soud či judikatura Nejvyššího správního soudu (rozsudek NSS z 24. 8. 2022, čj. 2 Afs 194/2020-52, bod 12 a další tam citovaná rozhodnutí).

[16] Z napadeného rozsudku v nyní projednávané věci je zřejmé, na základě kterých právních a skutkových úvah dospěl krajský soud k závěru, že nedošlo k porušení stěžovatelčina práva seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu (viz druhá a třetí věta bodu 13 napadeného rozsudku). Krajským soudem uvedené důvody spočívající v tom, že stěžovatelka byla jediným účastníkem řízení, a že po ústním jednání již nedošlo k žádnému doplnění správního spisu (např. o další důkazy), mají oporu i v judikatuře Nejvyššího správního soudu (srov. krajským soudem citovaný rozsudek čj. 6 As 29/2006-44, ve vztahu k němuž byla nyní splněna i okolnost opakovaných omluv z nařízených ústních jednání, a rozsudky NSS ze 14. 9. 2017, čj. 1 As 176/2017-25, bod 37, či ze 14. 1. 2016, čj. 10 As 113/2014-71, bod 33). Již v rozsudku čj. 8 As 295/2021-35, bod 34, Nejvyšší správní soud poukázal na pasivitu stěžovatelky, jež ač opakovaně poučena o svém právu podle § 36 odst. 3 správního řádu, poprvé nahlížela do správního spisu, prostřednictvím zvoleného zástupce, až před podáním žaloby. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu nemůže jít k tíži správních orgánů, rozhodne-li se účastník v průběhu správního řízení svého práva nevyužít či se o něj svým postupem

pokračování

přípraví (rozsudky NSS z 28. 4. 2020, čj. 1 As 427/2018-29, body 23 až 27, a z 24. 7. 2014, čj. 4 As 128/2014-26, bod 16). V souladu s judikaturou byla i skutečnost, že se ústní jednání 4. 12. 2019 konalo bez přítomnosti stěžovatelky, jelikož ta se nedostavila bez náležité omluvy (rozsudky NSS z 24. 2. 2016, čj. 6 As 50/2015-38, bod 43, a čj. 4 As 128/2014-26, bod 16).

[17] Závěr krajského soudu, že vydáním rozhodnutí až den po konání ústního jednání nemohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (opřený o rozsudek čj. 6 As 29/2006-44), jímž reagoval na argumentaci stěžovatelky opřenou o rozsudek Nejvyššího správního soudu z 18. 2. 2015, čj. 2 As 161/2014-57, je v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu. Krom rozsudku čj. 6 As 29/2006-44 lze odkázat i na další rozhodnutí, z nichž plyne, že (i) zákon nestanoví povinnost vyhlásit rozhodnutí při ústním jednání (rozsudek NSS ze 4. 7. 2018, čj. 10 As 346/2017-80, bod 27), a že (ii) vydání rozhodnutí až po ústním jednání s určitou časovou prodlevou sice představuje vadu řízení, jež však za okolností srovnatelných s nyní projednávanou věcí (správní orgán v závěru ústního jednání vyslovil závěr o vině stěžovatelky, nijak nedoplňoval dokazování ohledně přestupku a rozhodnutí s plným výrokem a odůvodněním vydal ihned následující den) nemá vliv na zákonnost správního rozhodnutí (rozsudky NSS čj. 1 As 176/2017-25, bod 37, čj. 6 As 50/2015-38, body 44 a 45, čj. 10 As 113/2014-71, body 32 a 33, či čj. 4 As 128/2014-26, bod 15). Podle posledně uvedeného rozsudku nemá vliv na zákonnost rozhodnutí ani skutečnost, následuje-li vydání rozhodnutí až s odstupem několika týdnů potřebných pro písemné vyhotovení a vypravení rozhodnutí, pokud, stejně jako v nyní projednávané věci, bylo zjišťování skutkového stavu uzavřeno při ústním jednání a po jeho skončení již správní orgán prvního stupně nezískal jakékoli další podklady a nečinil žádné úkony, k nimž by se stěžovatel mohl vyjadřovat.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že krajský soud nepochybil při výkladu hmotného ani procesního práva. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. jako celek odmítl pro nepřijatelnost.

[19] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu NSS z 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, část III. 4., a usnesení NSS z 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, bod 18). Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Žalovanému žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 25. září 2023

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu